

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetés helyben:
Egy óra 2 P 50 f.
Három óra 7 P 50 f.
Egyes szám 10 fillér, vasár- és ünnepnap 16 fill.

Előfizetés vidéken:
Egy óra 3 pengő
Három óra 9 pengő

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth ucca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnep utáni napot kivéve minden nap.

Jön a valorizáció.

Az ország legszélesebb rétegeit érdeklő valorizációs törvényjavaslat az előtelek szerint már az ősz folyamán parlament elé kerül. Ebben a kérdésben a már teljesen elkészített törvényjavaslat minden tekintetben igyekszik az eddig bevált bírói gyakorlatot alapul venni. Pesthy Pál valorizációs javaslata szerint az állammal szemben támasztott igény teljesen ki van zárva s ezt csupán a magánosokkal szemben tartia megengedhetőnek. Erre az elhatározásra a kormány messzebbmenő országos szempontok figyelembevételével jutott, ami könnyen megérthető akkor, ha szembeállítjuk az általános valorizációt az ország pénzügyi helyzetének teljesítő képességével. Az ilyen valorizáció katasztrófát jelentene, ami nemcsak egyes társadalmi osztályok, de az egész nemzet egyetemére súlyos kihatással lenne.

Még a magánosokkal szemben fámazható valorizáció isengedhető szemben is kénytelen a kormány törvényjavaslata bizonyos megszorításokhoz ragaszkodni, mert csupán azokban az esetekben engedhető meg a kölesönvett, vagy kölesönadott összeg magasabb átszámítása, ha nyilvánvalóan kimutatható, hogy az illetőknek sikerült részben, vagy teljes összegben átmenteniök pénzüket.

A hadikölesönök valorizációja nem tartozik az igazságügyi tércá kebelébe s afelől Vass József népjóléti miniszter dönt a már ismert karitativ aalpon. Ezt a kérdést is úgy kell felfogni, mint a háboru testi és szellemi rokkantjainak problémáját, akik számára bizonyos évjáradék folyósítása által lehetséges a valorizációt megalkotni. Gazdasági és társadalmi életünk egyéb területeire kiterjedő valorizációs ügyekben fő alapelv a bírói gyakorlat kérdése, amit a Kuria már eddig is az igazságnak legmegfelelőbb módon használt.

Felvetődik a az kérdés, vajjon a bankoktól valorizálva lehet-e kívánni azokat a betéteket, amelyeket a magánosok még békeévekben helyeztek el a pénzintézeteknél. Erre a kérdésre is kiterjeszkedik Pesthy Pál törvényjavaslata, lefektetvén azt az álláspontot, hogy a bankoktól valorizálva csak abban az esetben lehet per útján igényelni a betéteket és egyéb járandóságokat, ha ki lehet mutatni, hogy az illető összegeket a bankok ép ugy, mint a magánosok át tudták menteni a nehéz inflációs idők alatt. Természetes, hogy a kormány valorizációs javaslata, amelyik valóban már egy bevált kuriai gyakorlat-

ra épül, ha nem is elgítheti ki azokat a vérmes reményeket, amelyeket egyes politikai körök, tisztán pártpolitikai szempontból keltettek.

mégis alkalmas arra, hogy ebben a nagyfontosságú kérdésben megtörje a jeget, amit ha az ország pénzügyi helyzete a későbbi időkben megen-

ged, követni fog ennek további kiépítése, hogy ez a fontos probléma is lekerüljön kormányzati életünk teréről.

A magyar kormány közé tette a francia kormány jegyzékét.

A francia kormány főmegbízottja írta alá a jegyzéket. — Mégis voltak tárgyalások.

Budapest, okt. 13. MTEI jelenti: Paleologuenak, a francia külügyminisztérium volt főtákarának Diamandi Konstantin párizsi román követéhez intézett, a román kormány által hivatalosan közétett leveléből a külföldi sajtóban általában azt a következtetést vonják le, hogy 1920 évben a magyar és francia kormány között egyáltalán nem voltak tárgyalások.

Mint hogy ez a tényekkel ellentézik, a magyar kormány szükségességnek tartja közölni közzéhet akkori magyarországi főmegbízottnak a francia kormány megbízásából 1920 évi június 24-én a magyar kormányhoz intézett jegyzékét.

Az eredeti francia szövegben közétett jegyzék hiteles magyar fordításban így hangzik:

Magyarországi főbizottság, Budapest, 1920. június 24. Nagyméltósága

Gróf Teleky Pál külügyminiszter urnak Budapest.

Miniszter Ur!
Kormányom megbízásából van szerencsém Nagyméltóságod tudomására hozni, hogy Párizsban, a külügyminisztériumban folvt tárgyalások következményeként felhatalmazást kaptam arra, hogy Nagyméltóságod előtt a következő nyilatkozatot tegyem:

A francia kormány meg van győződve arról, hogy Közép-Európa békéjének gyors helyreállítása, mint ami lényeges eleme az általános béke begerősítésének, nem érhető el másként, mint az érdekelt államok kölesönös közreműködésének útján. A francia kormány ehhez képest kész megkönnyíteni minden tárgyalást, amely ennek érdekében megindulna egyfelől a román, a csehszlovák és a jugoszláv kormányok, másfelől a magyar kormány között azzal a céllal, hogy a mondott államok és kormányok között megértő viszonyt teremtsen, amely szükséges alapja az ilyen együttműködésnek.

A francia kormány híven szemelött tartva a békeszerződést, amelyet aláírt, attól a nyilatko-

zattól vezetve, amely a szövetséges és társult hatalmak részéről a magyar béke delegációhoz intézett kísérőlevelében foglaltatik, hajlandó jó szolgálatait érvényesíteni minden olyan Magyarországi és szomszédai közötti barátságos megegyezést célzó lépések tekintetében, amelyek célja kiküszöbölni az ellenségeskedés minden okát, az érdekelt felek általános megelé-

Ézeknek a lépéseknek az említett kísérőlevelben érintett felek között az volna a célja.

hogy egyrészt orvosoljon bizonyos gazdasági és néprajzi igazságtalanságokat.

másrészt kiegészítse a kisebbségek védelmének biztosítására már létesített határozmányokat. A francia kormány nevezetesen kész a magyar kormány számára megkönnyíteni a tárgyalások megkezdését a szomszédos kormányokkal, hogy a forgalom kölesönös szabadságára, a vasuti, posta és távirati közlekedés szabadságára, pénzügyi kérdésekre stb. vonatkozóan kölesönös viszonyok

méltányosan rendeztessék abban a mértékben, hogy a megegyezések összeegyeztethetők legyenek azokkal a szerződésekkel, amelyekben Franciaország mint a szövetséges és társult hatalmak egyike résztvett.

Ennek a nyilatkozatnak hatálya attól a naptól kezdődik, amikor a francia kormánnyal létesített megállapodások a magyar törvényhozásnak megfelelően és tökéletesen érvényi nyertek. Örömmel támasztom a francia köztársaság főmegbízottjának tolmácsa lehetek és megragadom azt az alkalmat, hogy megismétlem miniszter ur előtt nagyrabecsülésem kifejezését.

A francia köztársaság főmegbízottja:

M. Fouchet sk.

PESTHY A VALORIZÁCIÓS JAVASLATRÓL TÁRGYALT A MINISZTER ELNÖKKEL.

Budapest, okt. 13. Pesthy Pál igazságügyminiszter ma délután megjelent Bethlen István miniszterelnöknel és a szokásos heti reformátum kapcsán a valorizációs javaslatról is jelentést tett a miniszterelnöknek.

A pénzügyminiszter meghosszabbítja a házáépítési kedvezmények határidejét

Budapest, okt. 13. A főváros tanácsa több felterjesztéssel fordult a kormányhoz s ezekben azt kérte, hogy a harmincéves házáépítési adómentesség határidejét hosszabbítsa meg. Azok az építkezések ugyanis, amelyek augusztus elsején megkezdődtek és az év végéig tető alá kerülnek, harmincévi adómentességet élveznek.

Tekintettel arra, hogy a fővárosnál még igen sok építkezési kérvény fekszik elintézetlenül, a pénzügyminiszter ezt a terminust meghosszabbítja abban az esetben, ha a házak építését az év végéig megkezdik és 1928 június harmincadikáig befejezik.

Az építkezési kedv fokozása érdekében a fővárosnál még a további meghosszabbítást is szükségesnek

találják, azonban a jövő évi június harmincadiki terminust már valószínűen nem fogják meghosszabbítani és azok az épületek, amelyeknek építését június harmincadika után fejezik be, csak huszonötévi adómentességben részesülnek.

NINCS ELLENTÉT AZ EGYES MINISZTERIUMOK KÖZÖTT.

A szélső ellenzéki lapok napok óta foglalkoznak azzal az állítólagos ellentéttel, amely a népjóléti és a kereskedelemügyi miniszter között felmerült volna.

A legilletékesebb helyen ismételtén kijelentették, hogy az ellenzéki lapoknak erre irányuló saító közleményei nem felelnek meg a valóságnak.

Egy millió ember jelenlétében jövőre leleplezik Newyorkban a legszebb Kossuth szobrot.

Newyork legszebb terén állítja fel az amerikai magyarság a szobrot.
Huszezer dollár gyűlt össze a szoboralapra.

Budapest, okt. 13. Az amerikai magyarság meghívja Magyarországot március 15-ére Newyorkba.

Miként köztudomású, az amerikai magyarok gyűjtést rendeztek arra, hogy Kossuth Lajosnak Newyorkban szobrot emeljenek.

Több mint 20 ezer dollár gyűlt eddig össze és a szoborleleplezés 1928. március 15-én fog megtörténni.

A szobor már majdnem kész van és Newyork legszebb helyére a River Side Drive-re kerül, arra a gyönyörű útra, ahová minden idegent el szoktak vezetni először.

A jury megállapítása szerint Horvay monumentális Kossuth szobra, amely

hatalmas, 12 méter magas lépcsőzetű talpazaton fog állni, a legszebb Kossuth-szobor.

Az amerikai magyarság nagyban készül erre az ünnepélyre, amelynek nagyszerűbb ünnepélye még soha nem volt az amerikai magyarságnak. Minden, még a legtávolabbi amerikai magyar telep is elküldi erre küldöttségét.

és legalább 200 ezer amerikai magyar fog felvonulni a leleplezéshez olyan diadalmenetben, amelyhez rendőri diszórások és amerikai katonai diszraszálóalkat kapnak.

„Amerikai szoborleleplezés” és „Egyesült Államok” szavak vesznek részt, úgy hogy **egymillió ember fog jelen lenni akkor, amikor lehull a magyar Kossuth-szoborról Newyorkban a lepel.**

A szoborleleplezés egyik amerikai szónoka Walker, Newyork város polgármestere lesz. Az amerikai magyar bizottság gondosan figyel arra, hogy ennek semmi propaganda ize ne legyen s csupán Amerika előtt akar hódolni, amely annak idején annyi szeretettel ölelte keblére Kossuthot és társait. Epen ezért a magyar kormányt meg sem hívja az ünnepségre, hanem a magyar társadalmat.

Apponyi Albert grófot kérte most fel az amerikai bizottság, hogy ő tartsa a magyar társadalom nevében a beszédet a szobornál

budapesti Kossuth-szobor leleplezésekor hívja meg az egész magyar társadalmat a newyorki szobor leleplezési ünnepségre.

Felbérhetetlen nagy jelentősége lenne annak, ha a magyar nemzet méltóképen képviselné magát ezen a Newyorki ünnepségen. Elsősorban le kellene róni ezzel háláját Amerika magyarságával szemben, amely e szobormozgalmal is pompás bizonyítékát adta annak, hogy mennyire ragaszkodik szülőhazájához. Ez az amerikai magyarság tiltakozott annak idején Wilsonnal a trianoni békeszerződés ellen.

Eszébe juttatja Amerikának ez az ünnepély azt, hogy mit köszönhet a magyar vértnek és a magyar tehetségnek, hogy mennyi magyar vett részt az első amerikai honalapítás-

ban, a függetlenségi háboruban és hogy az amerikai szabadságharcban északi oldalon a magyar légiók véreztek, élükön 10 magyar tábornokkal és majdnem száz magyar törzstiszttel, hogy Amerikán kívül csak egy Washington-szobor áll s az is az amerikai magyarok nagylelkiségéből emeltetett Budapesten.

Apponyi szózatának, amelyben a budapesti Kossuth-szobor leleplezésekor az amerikai magyarság nevében meghívja a newyorki szoborleleplezésre a magyar társadalmat, bizonyára igen nagy visszhangja lesz.

Értesülésünk szerint

Kibővítik a budapesti pályaudvarokat és új típusu mozdonyokat kap a MÁV.

Budapest, okt. 13. A MÁV. beruházási programjába bele vették a budapesti pályaudvaroknak a forgalom nagyobbdásával bekövetkező szükségzerű fejlesztését is. Ezenkívül szó van új típusu mozdonyok és kocsi építéséről, valamint az egész vasúti hálózatnak a közlekedés gyorsasága szempontjából való fejlesztéséről is.

Megoldásra kerül a Budapest és Hegyeshalom közötti vonal elektrifikálása. A Budapest és Hegyeshalom közötti vonal elektrifikálása 8-10 napon belül végleges megállapodás történik. Most van előkészítés alatt az új kereskedelmi tárcsa költségvetése is és mire Bud János pénzügyminiszter Londonból vissza érkezik, addigra teljesen elkészítik a beru-

még e hónapban megalakul ez a rendező bizottság.

amely előkészíti a magyar társadalom részvételét ezekhez az amerikai ünnepségekhez. A Magyar Amerikai Társaság vállalta az előkészítés munkáját. Monstre gyűlés lesz, amelyre meghívják a magyar társadalom minden rétegének vezetőjét, mert igen fontos lenne, ha a hatalmas magyar zarándoklás vinné ki a magyar nemzet hálájának kifejezését a newyorki Kossuth-szobor leleplezéséhez s ezért meglepően először terveznek a magyar közélet kiválóságai vezetése alatt olyan amerikai kirándulást, amelyben részt vehetne minden magyar város, vármegye, minden nagyobb magyar egyesület. Igen természetesen gondosan vizáznak arra, hogy csak olyanok vehessenek részt a kiránduláson, akinél fel sem tehető a tükös kivándorlási szándék. Az ünnepély rendezőbizottsága elnökévé Apponyi Albert grófot kéri fel.

házási programot, úgy, hogy azt fennakadás nélkül beleilleszthetik a költségvetésbe.

Budapest, okt. 13. A kormány tagjai holnap délután a miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartanak. Vass József népiéleti miniszter holnap terjeszti a minisztertanács elé a lakberek rendeletét végleges formájában.

Pesthy Pál igazságügyminiszter bemutatja a büntető novella ügyében ísmert igazságügyi javaslatot. Polgári igazságügyminiszter a novellát az egységspárt jogász tagjaival tartandó értekezleten is bemutatja. A holnapi minisztertanács állítja össze az október 15-18-án összeülő képviselőház munkaprogramját is.

Hogyan születtek meg a békeszerződések?

„Ilyet még nem látott a világtörténelem”. — A békemű fantáziát megszegyentítő jellemzése Wilson angol vezérkari főnök naplójában.

Eddig csak egy Wilsonnak a nevét véste az elménkbe a békeszerződés. Az Egyesült-Államok szomorú emlékü elnökének a nevét. A mai naptól egy másik Wilsonnak a nevét is megjegyezzük és szomorú vigasztalás, hogy az utóbbit ugye lehet érdeme-sebb.

Ez a másik Wilson angol tábornok volt és gyilkos kéz küldte ránylag fiatalon a másvilágra. Wilson tábornok a világháború idején az angol hadseregnek volt a vezérkari főnöke — igen okos fő is volt, szellemes és — ami a legszembeszökőbb — szókimondó. Azt olvassuk, hogy ennek a boldogult Wilson tábornoknak most az angol könyvpiacra megjelentek az emlékiratai. Afféle a fiókja számára írt napjegyzetek. Annál érdekesebbek. — Az alábbi rövid passzus azonban több, mint érdekes. Megdöbbenő. Több. Elállítja a szív-

debbanásunkat. Néhány odavetett mondatból, mondhatni monumentális vonásokkal kegyetlen karrikaturát rajzol elénk arról, hogyan születtek meg a békeszerződések. Am szőlőn helyettünk boldogult Wilson tábornok.

„Délután öt órakor összeültek az angol béke delegátusok: Lloyd George, Bonar Law, Barness, Hughes, Massey, Botha, Smuts Smuts Hope és én. Lloyd George valami kivonatot olvasott fel, a békeszerződésnek a „vázlatáról”, de nyomban hozzátette, hogy ez az egyetlen példány, bár reméli, hogy kollégái másnap reggel ugyancsak megkapják a maguk példányát. Ami magát a békeszerződést illeti, egyetlen ember sem látta az egész szöveget, mert nincs is ilyen teljes szöveg. Bonar Law és Smuts, akik mindent elkövettek, hogy kész példányhoz jussanak, el-

mondták nekem, hogy hiábavaló volt a fáradozásuk és mindketten azt mondták, hogy az egész dolog reménytelenül agyon van csapva. Röviden: benne vagyunk a csapdában. A bocheoknak szerdán oda fogjuk adni a békefeltételeket, azonban ma hétfőn éjjélkor még senki sem is látta kész formájában ezt a békeszerződést. Holnap nem ül össze a brit birodalmi béke delegáció és a békeszerződést holnap éjszaka előtt nem nyomják ki, sőt ugye lehet még akkor sem, de mindenesetre nem kész formában. Így tehát mi a feltételeinket kiadjuk a bocheoknak, anélkül, hogy ezeket a feltételeket magunk előzően elvastuk volna. Azt hiszem, ilyesmit még nem produkált a világhistoria. Lloyd George körülbelül olyasmit mondott, hogy az ő nézete szerint „a Népszövetség alkotmányva föltötte nevetségés, képtelen dokumentum”. És a békeszerződés ezzel a Népszövetséggel kezdődik. Azután komoly véleményeltérések is voltak, különböző alapvető kérdésekről! Ebben az órában! Beszéltem Bonar Lawval, Smutsal és másokkal. Egyik épp olyan tájékozatlan volt, mint a másik, de egyformán reményvesztettek voltak. Majd Cecil Bob-al, (Robert Cecil lord) és Hankeyvel (a békekonferencia főtitkára) is beszéltem és ők is azon a véleményen voltak, hogy az egész dolog rettenetes. Az angol követségen ebédeltem. Nagy társaság volt ott. Á. I. B. (Balfour) szintén ott volt és vele is beszéltem a békefeltételekről, mire kitűnt, hogy természetesen ő épp olyan kevéssé látta a feltételeket, mint a többiek. Egészen leplezetlenül tréfálkozott a hölgyek előtt az egész dolog komikus voltáról! És öneki kell majd aláírni a békeszerződést!”

Amiket itt Wilson tábornok naplójában mond, 1919 május 5-éről szól és a német békeszerződésről, amelyet 1919 május 7-én adtak át a német béke delegációnak. Ezek a naplójegyzetek meghaladnak minden kommentárt, amit eddig a békeszerződések megszületéséről olvastunk, de meghaladnak minden képzeltet is.

A PARLAMENT ŐSZI MUNKA-RENDJE.

Budapest, okt. 13. Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint a parlament őszi munkaprogramjánul nyomóan igazságügyi javaslatot fognak tárgyalni. A kormánypart egy része szükségesnek tartja a büntető novellának ketté osztását. Arról van szó, hogy a felső bíróságok tehermentesítéséről szóló részletet vegyék ki a büntető novellából és mint külön javaslatot terjesszék újra a képviselőház elé.

SEBESITETTEK A FELROBBANT SEBESITETT A FELROBBANT GRANÁTOK.

Stuttgart, okt. 13. Az egyik csatorna tisztítása során revolvertöltények és gránáthüvelyek kerültek napvilágra. Valószínű, hogy a forradalom idejében került a löszér a csatornába. A szomszéd iskolába járó gyermekek játszodozni kezdtek a hüvelyekkel. Közben néhány gránáthüvely felrobbant. A robbanás következtében tizenöt gyermek megsebesült.

Kályha vétel előtt nézze meg **Nagy** kirakatait Csapó fordulóban. —

Dr. EYSEN GYULA tanár FELELŐSSÉGGEL ELŐKÉSZIT: polgári, középiskolai vizsgákra, ÉRETTSÉGIRE, BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 48. II. 12.

LORD ROTHERMERE A LIBERÁLIS PÁRTBAN?

Budapest, okt. 13. Baldwin három kérdést adott fel Rothermere lordnak, akitől azt kérdezte, hogy a konzervatívpart taziának érzi-e magát, vagy pedig azt akarja, hogy Lloyd George fegyvertársai közé számítsák.

Lord Rothermere lapjának a Daily Mailnek október 10-iki számában teljes határozottsággal és nyíltsággal állott Lloyd George mellé és ezzel úgy látszik megtette az elhatározó lépést a konzervatív pártból a liberális pártba.

Vig-esték a Népházban

Minden szombat és vasárnap este 8 órákor.

A Debreceni Népház Egyesület minden szombat és vasárnap este szociális intézményei javára a Népház (volt DMKE palota) modern színpaddal felszerelt intim dísztermében rendezett vig-estéit, az e célra alakult művészársaság kiváló előadásaiban hozott elsőrangú műsara folytán a közönség nem várt gyorsasággal szeretete fogadta.

A legközelebbi folyó hó 15. és 16-án este 8 órákor rendezendő vig-esték iránt is városszerte nagy érdeklődés mutatkozik. A műsor az eddigi vig-esték műsoraiból is felülmúlja. Faltay Pálné énekművész és Simon István baritonista műdalai, Szilágyi Ibi és Wattay Margit tánc-tanárnő balettiskolájának végzett tanuló virtuóz balett-táncszámai, Piacsekő Kovács Irénke szavalata, Nórádi József új kupléi, valamint a művészársaság többi kedvelt tagjának közreműködésével előadásra kerülő kacagtató tréfák, viccletetek teszik teljessé a műsort. Rendező és konferál dr. Laczkó József, karnagy Forray István a városi zenede-tanára.

A helyvárak a moziknál is olcsóbbak, úgy hogy bárkinek módjában állhat néhány fillérért nagyszerűen szórakozva a jótékonycélra is áldozni. Zsölve 1 pengő, I. r. ülőhely 50 fillér, II. r. ülőhely 60 fillér, III. r. ülőhely 40 fillér. Jegyek elővételben vasárnap is egész nap válthatók öv. Roth Kálmánné Kossuth u. 58. szám alatti dohánytözsdejében és előadás előtt egy órával a pénztárnál.

TIZENHÁROM BOLGAR HALT MEG VIZARADÁS KÖVETKEZÉBEN.

Szófia, okt. 13. A Várna környékén bekövetkezett áradások ma reggel a Pekete tengernek egész partvidékére kiterjedtek. A víz elöntötte Angialo környékét, valamint a szomszédos falvakat. A kár igen jelentékeny, különösen Jenikőj falvában, ahol 15 ember a vízbe veszett.

Tüzifa

legjutányosabban beszerezhető
a Tüzelő- és Épületfa
Kereskedelmi R.-T-nél
Debrecen, Sas ucca 4-2
(Kölosduós Segélyző palota.)

A csehek kétségbeesett erőlködései a Rothermere akció ellen.

A cseh kormánypart megfenyegeti a lakosságot, ha a lojalitási nyilatkozatokat nem írják alá.

London, okt. 13. A Daily Mail értesülése szerint a küszöbön álló cseh közválasztásokat ki fogják használni a Rothermere akció ellen indított hadjárat céljaira. A kormánypart lojalitási nyilatkozatokat közöl s a lakosságot súlyos megkorlátozások kilitásba helyezésével kényszerítik a nyilatkozatok aláírására. A lap hozzáfűzi, hogy ez az eljárás egy

gyenge kormány kétségbeesett kísérlete abban az irányban, hogy egy tartomány egész lakosságát megfélemlítse és bizonyítékot szerezzen az esetleges megbízhatatlanságra és hogy azután az állítólagos lojalitás eseteit szigorú büntetéssel sújtsa. A fenyegetésekkel kicsikart aláírások értéktelenek a hűség megnyilatkozás szempontjából.

Mayer miniszter tegnap résztvett a hortobágyi nagy halászaton.

Mayer János földmivvelésügyi miniszter szerda este a Hortobágyra érkezett, hogy résztvegyen a halastók őszi nagy halászásán. A miniszter utja teljesen magánjellegű s éppen ezért hivatalos testületekkel semmiféle összeköttetést nem vezetett fel.

A miniszter kíséretével, Schandl Eároly államtitkárral és Répási min.

tanácsossal este 8 órákor érkezett a hortobágyi halastavakhoz, ahol Dobránszky vezérigazgató fogadta és üdvözölte.

Csütörtök reggel dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Magoss György polgármester, valamint a városi tanács több tagja is kiutazott a Hortobágyra, ahol szintén a halastó igazgatóság vendégei voltak.

Gyilkolják a fehéreket a Salamon szigeteken.

London, okt. 13. A benszüllött lázadás a Salamon szigeteken még mindig nem ért véget és a tegnapi napon benszüllött munkások ismét meggyilkoltak egy kínai és egy európai lakost. Az ausztráliai parlament tegnapi ülésén az egyik ellenzéki képviselő interpellációt terjesztett be, amelyben azt kérdezte, része volt-e az angol

kormányának az Adalaide cirkálonak a Salamon szigetekre való kiküldésében. A miniszterelnök azt válaszolta, hogy az angol tengernagyi hivatal maga kérte a hadihajó kiküldését s midőn az ausztráliai kormány ennek eleget tett, köszönetét fejezte ki a gyors és erőlyes intézkedésért.

Talajviz nyomult fel a kistemplom renoválásánál.

Kivettek ismét egy oszlopot a javítási munkálatok közben.

Több ízben írtunk már arról, hogy a tef. Kistemplomot az egyház kijavíttatja. A templom javítását a ztette szükségessé, hogy a mennyezet fala több helyen erősen megpedt, ami miatt felhí lehetett attól, hogy a templomban valami katasztrófa történhetik.

A javítások során most érdekes és mondhatni megdöbbenő felfedezésre jutottak az elmúlt napokban. Azt az oszlopot, amelyhez a katedrara volt erősítve, lebontották és megállapították, hogy az oszloptartó

részek teljesen elkorhadtak. Felszedték a templom pádimentumát is és alatta talajvizre bukkantak. Most az alapzatot vízmentessé kell tenni, nehogy valami nagy szerencsétlenség történhessen az oszlop eltávolítása miatt.

AZ UNGVÁRY-ÜGYBEN SZENZÁCIÓS FEJLEMÉNYEK VÁRHATÓK.

Budapest, okt. 13. Kecskemétről jelentik, hogy tovább folytatták ma a tanu kihallgatásokat az Ungváry-ügyben, amelynek szenzációs fejleményei várhatók.

A MEXIKÓI FELKELŐK SÜLYOS VERESÉGE.

Mexikó, okt. 13. A felkelők megsemmisítő vereséget szenvedtek Bock villa mellett. Három felkelő tábornok elesett. Calles elnök kijelentette, hogy a felkelést végleg leverték.

Az állami intézet ojtóanyagait és szórumait használjuk, mert olcsók és megbízhatóak!!

Állandóan raktáron vannak: Lópfene, sertésorbánc, Mirigykór, peratífusz, Baromfikólera szórumsok és ugyancsak Phylaxia sertéspestis szórumsok is mindig friss állapotban beszerezhető a lerakotnál.

Grósz Nagy Ferenc

„Aranygyuszárva” gyógymertárban DEBRECEN, (SZINEÁZ MELLETT.)

A frankper egyik mellékhatása a debreceni ítélőtáblán.

Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a debreceni ítélőtábla Perjéssy tanácsa. Még a frankper idején történt, hogy a Miskolci szociáldemokratapárt kabaré előadást rendezett, amelyen a konferanszié szerepét Bónis József magántisztviselő töltötte be. Konferálás közben a nézőtérrel valaki azt kiáltotta feléje, hogy beszéljen a frankperről. Bónis ezzel kapcsolatban a következő kijelentést is tette: „A frankper tárgyalása idején Windischgraetz azzal védekezett, hogy ő bolond. A bíró megkérdezte, hogy mivel tudja ezt bizonyítani. Windischgraetz erre azt felelte: azzal, hogy herceg vagyok és hogy Magyarország minisztere voltam.”

A miskolci kir. törvényszék ezért Bonist annakidején két hónapra fogházra ítélte. Felelbezés folytán került az ügy a tábla elé, amely a büntetést 100 pengő pénzbüntetésre változtatta át.

Aki az ürgelyukba temette meggyilkolt sógorát.

A tábla helyben hagyta az örültséget szimuláló Holecz Ferenc büntetését.

Prognér Pál rimóci földműves a múlt év tavaszán eladta tizenhatmillió koronáért a házát s a vételárat odaadta sógorának, Holecz Ferenc gépésznek azzal, hogy őt élete fogytáig tartsa el. Amíg tartott a pénz, jó barátságban voltak, együtt korcsmáztak, de amikor nyakára hagtak a tizenhatmilliónak, napirenden voltak a veszekedések, mert Holecz dolgozni küldte sógorát, aki azonban erre nem volt hajlandó. Egyszer aztán a faluban észrevették, hogy Prognér eltűnt.

Rigó Sándor mezőőr egy alkalommal arra lett figyelmes, hogy a Holecz földjén évek óta nyitva álló ürgelyuk be van temetve. Az a gyanúja támadt, hogy Holecz meggyilkolta Prognert és oda temette el. Gyanúját közölte a csendőrokkal, akik megállapították, hogy Prognert tényleg Holecz gyilkolta meg és temette el az ürgelyukba. A gyilkos gépészt letartóztatták s a büntető törvényszék szándékos emberölés bűntettéért tizenhárom évi fegyházra ítélte. A gyilkos megfélebbezte az ítéletet, amellyel ma foglalkozott az ítélőtáblán Kállay Miklós tanácsa.

A tárgyaláson a gyilkos örültséget szimulált, a tábla azonban bizonyítottan látta az előre megfontolt szándékot s helyben hagyta az elsőfokú ítéletet. Vargha József dr. főügyész semmisségi panaszt jelentett be.

Humor a gondok között

— Mindig mondtam, hogy a háboru megfialítja az emberiséget.

— Nos és miben látod ezt a megfialodást?

— Miben? Hát nem veszed észre, mennyivel több bubifrizura és rövid szoknya van ma a világon, mint amennyi a háboru előtt volt?

Megjőitek az őszi szövetek melyekből

6 havi részletfizetés mellett készítek öltönyt, téli kabátot, kosztümöt, vagy női téli kabátot. — Fordítás 25 pengő. M ruhák készítése 30 pengő.
Jegdes János, Péterfia 42.

UJDONSÁGOK

A Debreczeni Ujság telefonszámai:
Nappal . . . . . 141.
Este 6 órától . . . . . 61.

Időprognózis: Hűvös és tulnyomóan száraz idő, később lassu hőemelkedés.

A Csokonai-kör Géresi Kálmán sirjánál. A Csokonai-kör, mint minden évben, Kálmán napján, tegnap is kegyelettel adózott a kör egykori nagyevű elnöke, Géresi Kálmán emlékezetének. A délelőtti folyamán a Csokonai-kör elnöksége és választmányi tagjai, Géresi Kálmán tisztelői és barátai kimentek a Kosuth uccai temetőbe, ahol az elhunyt elnök sírjára pár száz virágot helyeztek.

Felhívás a leventékhez! A levente kiképzés már szeptember hó 18-án vette kezdetét, ennek dacára, különösen az iparossegéd, gazda és gazdasági cseléd leventék, valamint az építőiparossegéd leventék között igen sok a mulasztó. Nyommatekosan felhívom a távollévőket, hogy kiképzésre azonnal jelentkezzenek régi beosztásuk helyén és idejében. Ellen esetben a 69.000—1927. XIII. sz. rendelet alapján ellenük a fegyelmi eljárás azonnal folyamatba tétetik. Vezetőség.

Ludendorff kilépett a protestáns egyházból és Wotan híve lett. Berlinből jelentik: Ludendorff tábornok, mint már jelentettük, hivatalosan tudomására hozta egyházának, hogy kilép és kérte törlését a protestáns hívők sorából. Ludendorff hívei úgy tudják, hogy a tábornok követi Hitlernek és a szélső nacionalistáknak példáját, kik tudvalevően Wotan tisztelőinek vallják magukat. A szélső német nacionalisták a régi feuton hősök példáját akarják ezzel is követni, akik Wotan, mint a háboru istenét tisztelték.

Pierpont Morgan megvette a világhírű hamburgi óragyűjteményt. Berlinből jelentik: Csak legutóbb néhány híres német festménygyűjtemény van dorolt ki Amerikába, a napokban a legnagyobb értékű német börtgyűjtemény is Amerikába került, ma pedig a világhírű hamburgi óragyűjtemény kelt utra az új világ felé, hogy átmenjen Pierpont Morgan tulajdonába. Ezt a hamburgi óragyűjteményt az amerikai milliárdos 1 millió 750.000 dollárért vásárolta meg, pedig néhány év előtt már egyes darabokat megvett. Egyedül az amerikai szállítási költség 50.000 márkát tesz ki.

Rét emeletnyi deszkaépület eladó
vagy kiadó
32 méter hosszú, 18 m. széles
gabonaneműek, takarmány, gépek és fatárolásra is alkalmas.
Értekezni a helyszínen:
Déli sor 17. sz.

Nagy tüzesetek a Dunántulon.

Az a gyanu, hogy gyújtogatók parázdálkodnak. — Százezer pengő kárt okozó tüzvész a Dunántulon.

Kaposvár, okt. 12. Beleznán kigyuladt özv. Német János pajtája és mire a mezőn és szőlőkben dolgozó falusi nép a tűz oltásához láthatott, a pajta, az istálló és a szomszéd gazdasági épületek, az összes takarmánykészlet és gazdasági felszerelések porrá étek. Hasonló tűz pusztított Kadarkuton és Érsekszőlőn is, ahol szintén a gazdasági épületek étek le. A legutóbbi helyen az a gyanu merült fel, hogy gyújtogatás történt.

Szombathely, okt. 13. Terestyén-álfka községben nagy tűz pusztított, amely mintegy 100 ezer pengő kárt okozott. A tűz Kiss László, Bokor János, Kiss István és Nagy István gazdák gazdasági épületeit, takarmányát és felszereléseit pusztította el. A tüztűzést nagyban megnehezítette a vízhiány. A nagyobb veszedelemet a sárvári tüztűzök hártották el.

A rajtakapott tolvajok agyonverték a komádi csőzt.

A debreceni vizsgálóbíró nyomoz a borzalmas gyilkosság ügyében

Tegnap a késő délutáni órákban borzalmas gyilkosságról tett jelentést a komádi csendőrszék a debreceni kir. ügyészségnek. A jelentés szerint a község csőzt két elfogott tolvaj agyonverte s a szerencsétlen ember kiszenvedett.

A szűkszavu jelentés vétele után

dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő kiutaztak a helyszínre a boncolás és a nyomozás megejtése végett. A csendőrszék sikerült a két gyilkost elfogni, akiket a vizsgálóbíró ki fog hallgatni.

Építőiparosok figyelmébe! Felhívunk az összes építészek, építőmesterek, képesített acs és kőműves mesterek, hogy igen fontos ügyben tartandó tárgyaláson ma, pénteken este 6 órakor az Ipartestületben feltélen és pontosan jelenjenek meg. Az elnökség.

Dohnányi jubileumi hangversenyre október 18. Arany Bika néhány jegy még kapható Méliusznál.

A magyar irredenta rémiti a csehek. A cseh-tót lapok elkecseregetten konstatálják, hogy Magyarországon ismét militarista hangokat juttat meg, mintha még 1914-et irnánk. „Még csak a sorok között lehet kiolvasni, hogy mire gondolnak jó magyaraink, de már igen sokat lehet érteni a rejtett célzásokból”. Néhány nappal ezelőtt a volt magyar hadügyminiszter tollából egy munka látott napvilágot, amelyben a trianoni határoknak stratégiai szempontból való tarthatatlanságáról elmélkedik s azt írja, hogy az utódállamok számára igen bajos lesz ezeket a határokat egy esetleges háboru esetén megvédeni. A legnépszerűbb budapesti lap egy magyar vezérkari törzstiszt tollából közöl szerzős cikket az utódállamok hadseregeinek értékéről és erejéről. A magyar irredenta sajtó egyhanguan megállapítja, hogy most nem irnak 1919-et, a magyar nemzet ma egységes és erős és különben is eljön az az idő, amikor minden nagyobb katonai segítség nélkül megfognak Kelet Európában is teremteni a zavartalan békét. A magyar cserkészek és a leventeszervezetek formális katonai kiképzésben részesülnek. Az európai béke ellenségei ismét nem férnek a bőrükbe és revans jelszavával izgatnak. „Egy bizonyos — fejezi be a cikket — hogy semmi sem történik így, ha a magyarok nem kezdik a háborut. De az is tény, hogy ma a legkisebb európai nyugtalanság is a magyar vágyak teljesülését jelentené”. Csak hogy már ők is tudják!

Arabok megtámadtak egy autókiránduló francia házaspárt, a szülőköt megölték, két kis leányt pedig elraboltak. Egy előkelő casablancai francia gyarmatos, Arnaud feleségével, két kis leányával és egy nőismerősével autókirándulásra indult a város közelébe. Az országúton járókélők szürkületkor megtalálták az autót, Arnaud és feleségét az arabok megölték, a vendégnőt súlyosan megsebesítették, a két kis leányt pedig elrabolták. Felfegyverkezett gyarmatosok, rendőrség és katonaság nagyszabású hantóvadászaton rendeztek az arabok után és remélik, hogy az elrabolt két kis francia leányt rövidesen kiszabadítják.

Gépbemutató Görögországon A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elhatározta, hogy a folyó hó 17-ik napján d. e. 8—10 között Görögországon a Nyírség Mezőgazdasági és Ipari R. T. uradalmának területén géptalálmányokat munka közben bemutatja az érdekeltek előtt. Az érdekeltek figyelmét amídon a gépbemutatóra felhívja a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, egyben ezton is meghívja őket gépbemutatójára.

Egy pofonnal eltörte a társa állkapcsát. Székesfehérvárról jelentik: Frierenhaar József etveki legény szóváltás közben úgy vágta arcul Wledermann Ferencet, hogy eltört az állkapocsosontja. A székesfehérvári törvényszék három hónapi fogházra ítélte a nehéztényerű legényt, vették igénybe készüléküket.

Rablótámadás az országúton. Kunszentmártonról jelentik: Lapu Ferenc kuncsorbai lakos Tiszaföldváról kissé szeszese állapotban hajtott haza Kuncsorbára. Utközben kocsijára felkerekedett egy ismeretlen esavargó, aki alig ült fel a kocsira, késsel rátámadt Lapura. Lapu hirtelen kijózanodott, felkapta a melllette levő vasvillát s feibevágta támadóját, majd lelökte a kocsiról. A nyomozás megindult.

SZABÓ DEZSÓ A JARASBIROSAG ELŐTT.

Budapest, okt. 13. A járásbírószágon ma Szabó Dezsó író becsületsértés vétsége miatt 60 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen. Szabó Dezsó a feljelentés szerint sértőmódon emlékezett meg házigazdájáról.

Erdekes számok. Az angol rádió társaság megvizsgálta azt, vajjon mennyiben fokozzák, vagy csökkentik az olvasó közönséget a rádió előadásai. Az erre vonatkozó kérdésre 75 könyvkereskedés és könyvtár válaszolt. 48 könyvkereskedés szerint a rádió előadásaival kapcsolatban egyes könyvek iránt a kereslet fokozódott. Amerikában legutóbb azt igyekeztek megállapítani, hogy a rádió hallgatók héténeként mennyi ideig élvezik a rádiót. A válaszok szerint az előfizetők általában heti négy óráig keresztil

Ideiglenes kegyelmet nyert a szerbek részéről a halálra ítélt zentai magyar gimnázium. A zentai gimnázium ügyében kedvező fordulat állt be. A város közbelépett a gimnázium érdekében és rendkívüli közgyűlést hívott össze, hogy módozatot találjon a magyar gimnázium megmentésére. A közgyűlésen a város elhatározta, hogy az V. osztály tanárainak fizetését vállalni fogja azért, hogy a miniszterium tovább engedélyezze a főgimnázium működését.

Két halálos autószerencsétlenség Bécs mellett. Bécs környékén az egyik vasúti átjárónál egy teherautótomobil elgázolt a személyvonat és utasai közül egy gyermek meghalt, egy asszony pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A másik szerencsétlenség az egyik gummitömlő felpukkanása következtében történt és az utasok közül kettő szörnvetült, egy pedig súlyosan megsebesült.

Mit hagytak ott a látogatók a hortobágyi csárdánál? Debrecen sz. kir. város mátai biztosi hivatala 1927. évi február hó 27-én 1 drb. fekete bőr kőzitáskát, 2 drb. borospoharat és 1 drb. esernyőt, 1927. évi július hó 15-én pedig 1 drb. 2 lit. fonott üveget, 1 drb. gummitömlőt, 1 drb. fehértesüt, 1 drb. kulcsot, 1 drb. szemüveget tokban, 1 drb. szent szobrocskát és 12 pengő 97 fillér készpénzt, mint talált tárgyat szolgálatotól be hivatalomhoz azzal, hogy azok a hortobágyi csárdánál találtak. Ezen tárgyakat jogos tulajdonosaik Kosuth ucca 20. f. em. 66. számú hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt átvehetik.

Tűkörgyártás, üvegsziszolás, régi tőkörök ujjöntése SIMKOVITS BELA Üvegműipari vállalata, Sziv ucca 14-15. Telefon 3-56.

Divatos
kötött angol costum-
kabát,
mellény, pullover
Márton Gyula
és Fiánál.

Soffőr
vizsgára szakszerűen műhely gyakorlattal csak **KISS** gépműhelye és soffőr iskolája készít elő, díjtalan állásba helyezéssel, **Erzsébet u. 20.**

Az őszi nő divat.

Az idei őszi legdivatosabb ruhanyaga a bársony. Az egyszínű barnát, a sötétkéket veszik azok, akiknek nem áll módjukban minden szezonra új bársony ruhát venni. Így nem is mondható drága viseletnek. Mert pl. egy sötétbarna, ha nem tulajdonságosan raffinált szabással készül, hanem egyszerű angolos köpenyrühának, akkor a praktikus nő, egy többször alakítható elegáns ruhára tesz szert.

Divatos azután a tarka, sok mintás bársony is. Sőt a krokodilbőrt is utánozzák bársonyanyagban. Ezt azonban inkább csak dísznek, övnek használják az egyszínű ruhához. Így, ha a ruha színével megegyező, harmonikus színezésű képez, igen érdekes az új őszi ruhákon.

A jumper-ruhák is változatlan kitartással védik jogaikat a divat világában. Célszerűek, kedvesek és a modern nő független alakjára szinte nélkülözhetetlen ruhadarab a jumper.

A kiegészítőket illetően sem egységes a divat. A levéltárca alakú, finom, világos bőrből készült retikül az elegáns nőnél a keztyűje és a cipője színével áll harmóniában. Sőt, ha lehet, egyszínű bőrből készüljön a három darab.

Hagy írják ezt a divattudósítók. De hát ki bírja ezt?

Nagyszerű bábszínház. A Szociális Missziótársulat október 16-án és 17-én délután 5 órai kezdettel a Mánusz disztermben (Szechenyi u. 1. szám) gyönyörű bábjáték előadást rendez. Az előadás címe: „Tengerszem tündére”, rendezi dr. Varga Emilné. A szereplők elsőrangú művészek. Jegy előadás előtt a pénztárnál kapható. Ülőhely 1 pengő, állóhely 50 fillér. Gyermekjegy is 50 fillér.

A tótok megkergettek egy minisztert. Prágából jelentik, hogy a tót néppárt vasárnap Besztercebányán nagygyűlést tartott, amelyen Tiso miniszter beszélt. Azaz, hogy csak próbált beszélni, mert a tótok folytonos közbeszólásokkal zavarták a szónokot, akit a végén kövekkel meg is dobáltak, úgy, hogy Tisonak futva kellett menekülnie. A csufosan megkergetett miniszter a tót néppárt tagja, ezt a pártot pedig amióta az autonómiát feladva a kormány táborába szegődött, egyre nagyobb számban hagyják el a derék tótok.

Két kis gyermek megfulladt a füstben. Tiszaföldvárról jelentik: Szilák Istvánné tiszaföldvári lakos szüretre ment s két gyermekét, akik közül az egyik négyéves, a másik tizenégy hónapos, a lakásba zárta. A fiú gyúfához jutott, az ágvneműt meggyújtotta s mire a szomszédok a tüzet észrevették, mindkét gyermek megfulladt a nagy füstben.

Gyűjtsön gyógynövényeket

kőhártsat, ezüsthártsat, papsajtlevelet, árvacsálnvirágot, KÖRISBOGARAT pipacsvirágot, kék buzavirágot, csalánlevelet, fehérmályvalevelet ezerjófűvet és mindenféle egyéb gyógynövényeket. — Száraz készletét ajánlja fel a **HYDROFLORA Magyar Nád-, Gyökény- és Gyógynövény r.-t-nak Budapest, IV. Király-utca 12.**

Vasárnap leplezik le a hajdunánási hősök emlékművét.

Vasárnap lesz a berettyóújfalui ünnep is, melyen megjelenik a kormányzó is.

A világháború folyamán 630 hősi halált halt hajdunánási vitéz emlékére Hajdunánás városa emlékművet állított. A hősök emlékoszlopát vasárnap leplezik le nagyobb ünnepség keretében.

Az ünnepségen Hadházy Zsigmond főispán és Pákozdy Sándor alispán vezetése alatt részt vesz a vármegye egész tisztikara: az ünnepi beszédet Maday Gyula országgyűlési képviselő mondja.

Ugyancsak vasárnap lesz a bihar-megyei hősök emlékoszlopának leplezése és a berettyóújfalui levante ház felavatási ünnepsége. A berettyóújfalui ünnepségen megjelenik a kormányzó is, akinek fogadtatására Bihar vármegye alispáni hivatala már a szükséges intézkedéseket megtette.

A kormányzó vasárnap reggel érkezik Berettyóújfaluba és a délutáni órákban utazik vissza a fővárosba.

A budapesti kir. ügyészség megszüntette az eljárást Bernolák Nándor ellen.

Az ügyvédi kamara az ügyvédikart ért serelemnek tekinti az esetet.

Budapest, okt. 13. A budapesti ügyvédi kamara válaszmánya ma délután foglalkozott dr. Bernolák Nándor ügyvédnek azzal a panaszával, a melyet az Ungváry örökösödési perből kifolyólag az ellene foganatosított házkutatás miatt tett. Mint ismeretes dr. Bernolák Nándor az Ungváry örökösök közül a kiskorúakat képviseli, mint az árvaszék által kirendelt gondnok és ellene megvesztetés miatt feljelentést tettek. A feljelentés folytán a kir. ügyészség már lefolytatta a nyomozást és megszüntette a pert, mert a vádak megcáfoltnak találtak. Ennek ellenére a székesfehé-

vári rendőrség házkutatást rendelt el dr. Bernolák Nándornál, lefoglalta az Ungváry ügyre vonatkozó fogalmazványokat és okiratokat.

Az ügyvédi kamara válaszmánya elhatározta, hogy felterjesztést intéz az igazságügyminiszterhez, amelyben tiltakozik az ügyvédikart tekintélye az ügyvédi hivatás szabadsága és a jogkereső közönség érdekében az ellen, hogy a rendőrhatalom rendellenesen házkutatást és lefoglalást akkor, amikor a vizsgálóbíró éppen olyan gyorsan el tudja rendelni és foganatosítani, mint a rendőrség.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Pénteken, Bérletszűnet. Oroszország. Szombaton, Bérletszűnet. Oroszország. Vasárnap délután 4 órakor Oroszország. Rendes árak. Vasárnap este, Bérletszűnet. Oroszország. Hétfőn A) bérletben. Oroszország. Kedden B) bérletben. Oroszország. Szerdán este C) bérletben. Oroszország.

Oroszország.

Bemutató előadás.

Évek óta minden jel arra mutat, hogy a klasszikus értelemben vett színpadi dráma hanyatlóban van s hogy a hanyatlást nem lehet megállítani.

Az emberek gondolatvilágában minden jelenség egy merőben alapvető új átértékelésen esett keresztül, megváltozott az élet úteme is, melynek mozgalmasságát kitűnően szolgálja ki a film. A dráma megmentését sokan kísérelték meg, de az ötletek kérszerűletét semmiféle ravasz technika vagy hipermodern újítás sem volt képes megnyitani.

Neumann Alfréd is a kísérletezők közé tartozik s ő annyit már elért, hogy a közönség érdeklődését lebéklyozta. Csak egy „nagy sláger” operettet szokott megelőzni olyan izgalom, amelyet az Oroszország hozott magával. Budapestben tul vannak már a századik előadáson.

Neumann kísérlete a legnagyobb mértékben figyelemreméltó. Lényege pedig a cselekmény tagolása. Világos volt ugyanis, hogy az új drámának ki kell léni a régi keretektől. Neumann tényleg összetörte a kereteket s beállította a forgó színpadot, mely sikeres eszköznek mutatkozik a cselekmény mozgalmasságához, feltagolásához. Azt mondhatnánk, hogy a film technikáját viszi be a színpadra.

Ha a kísérlet nem áll meg a féluton, — mert ma még ott van — nem vakmerő dotog megjósolni a színpadi próza forradalmát.

Neumann darabja azonban nem csupán egy technikai fogás kiagyalása. Amit megír és ahogy azt megírja, az is utmutatásként fogható fel. Neumann ugyanis komoly történelmi problémát dolgozott fel s a darab komoly néma és végtelenül finoman kimetszett lélekanalízis ellenére sem veszt el vonzó, lenyűgöző érdekességét, amit pedig keves irónak sikerült elérni.

A boldogtalan, beteges, zsarnok Pál cár ellen szőtt összeesküvés drámái lefolyását viszi színpadra Neumann. A megbomlott agyu zsarnok durva korbácsütései alatt nyog az oroszok országa s az ország megmentésére egyetlen ember vállalkozik: Pahlen kormányzó, a mindenhátó cár mindenhátó kormányzója, akit a porhó a cár emelt föl maga mellé, sőt maga fölé. A kormányzó bírja a leszállást s öszzesküvést sző. Pál cárt meggyilkolják s az ország újongva fogadja a fiatal Sándor cárt. Pahlen gróf pedig törvényt ül lelkiismerete fölött s elmarasztalja, agyonlövési magát.

A probléma nagyszerű alkalmat nyújt izgalmas jelenetekre és alakok jellemzésére. Neumann fel is ismeri és ki is használja azokat. A legfelesztőbb izgalom kíséri az előadást. Lenyűgöző a jellemzés. Kár, hogy Pahlen gróf felől végül is tájékozatlanul maradunk, nem tudjuk, hogy tetteiben az emberi nagyságot, vagy pedig a celszövöt, könyörtelen akaraterővel véghezvitt aljasságát nézzük. Ez utóbbira ugyanis az öngyilkosság nem kimagyarazat.

Az előadásra a Csokonai színház kivételes ambícióval és nagy áldozattal készült fel. Kétségtelenül a színház legértékesebb előadásai közé tartozik a tegnapi. A rendezés nagy feladatát jól oldotta meg Remete, ügyesen használta fel a fővárosi tapasztalatokat.

Pál cárt Kardoss Géza személyesítette alakítása egy önálló befejezett tanulmány. Szerepét teljesen kiélte. Jellemzése megdöbbentően realis. Minden szava, gesztusa, szemmozdulata plasztikus. Különösen erős volt a darab első részében, a borzalmas cárban, akinek lelkét kegyetlenkedésre unszoliák beteges indulatai. Primitív, gyermekie ösztönöségű történelmi elő a zavaros agyból, valahogy előre érzi rendeltetése boldogtalanságát, éri a maga és a Romanovok végét és sejtései szármalás ember ronccsa török. Kardoss alakítása különálló érték.

Forgács a kormányzó alakításával tett tanúságot képességeiről. A kormányzó hideg, észszerű, zseniálisan tartja kezében a cárt egész országával együtt, ő a könyörtelen végzet, de ő is — ember. Lelke gyakran megroppan. Forgács mély intencióval for málta ki ezt a kelletlenül jobban meg nagvitott embert, biztos intelligenciával adott súlyt a mozzanatoknak, melyek amily könnyven törékenyek, de jó színész kezében épp oly beszédesek és biztosak lehetnek. Forgács biztosan vezette végig jelme vonalát, csak egy-két pillanatra vett ráta erőtlenség.

Halassy Mariska nagyszerűen illeszkedett az erőttesbe s jók voltak még a sokoldalú Szirmai, a törekvő Mihályi, Antók és Fülöp. Sz.

HALARO selyem kalap
15 pengő
FEKÉTÉNÉL

MOTORALON
GYENES ÉS SZENDRŐ, BUDAPEST
VI., Ó-utca 1. (Vilmos császár utná)
H szűkített motorkerékpárok
bizományi raktára.

Vétel ésadás közvetítés. Felszerelések. Kérjen levélneni felvilágosítást.

A színházi iroda jelentései:

Oroszország. — Telt ház megértő intelligens publikuma fergeteges tapsokkal honorálta Alfred Neumann szenzációs (dráma-újdonosságát) melyet a Csokonai színház drámai együttese Kardoss Géza igazgatóval az élén tegnap este óriási sikerrel bemutatott. A kitűnő rendezés, az óriási költségen felszerelt forgószínpad, valamint az új dizzetek, valószínűleg frappirozták a közönséget.

Kardoss, Halasi Mariska, Forgács Sándor, Mihályi Ernő, Szirmai és Rajz remek alakítása sokáig emlékeiben fog élni a színházlátogató publikumnak. A brilliáns előadásban bemutatott Oroszország a nagy, szinte siker után ítélt, állandó műsordarabja lesz a Csokonai Színháznak. Jegyek 10—1 és 4—g óráig válthatók.

A legközelebbi ifjúsági előadás: Csalódások, Kisfaludy Károly klaszikus vígjátéka.

Oroszország — minden este pontban fél 8 órakor!

Oroszország — előadása előtt sziveskedjenek helyeiket okvetlenül elfoglalni!

Oroszország — előadása közben csak egyszer, a negyedik kép után van szünet!

Oroszország — vasárnap délután fél 4 órakor rendes helyárral!

Oroszország — elsőrendű szereposztásban slágerdarab!

Oroszország — idegrázó, érdekes, nagyszerűen felépített dráma!

Oroszország — egyetlen női szerepét Halasi Mariska játssza!

Oroszország — Kardoss Géza cária megrázó alakítás!

Oroszország — Forgács Sándor kancellárja mesteri kabinetalkítás!

Oroszország — Szirmai Vilmos Stepan szerepében kiváló!

Oroszország — Mihályi Ernő cárevics elsőrangú színészi teljesítmény.

Oroszország — sorozatos előadásaira elővételeiben kapkodniak a jegyeket!

Oroszország-ot mindeakinek meg kell néznie!

Legközelebbi ifjúsági előadás: Csalódások, Kisfaludy Károly mulató bájos vígjátéka.

MOZGÓ-SZÍNHÁZAK:

Péntek—vasárnap.

URÁNIARIN TIN TIN FILM
A SZÜRKE KISÉRTET.

Történeti Kentueky ósvadonjai között 7 felvonásban.

Lotte Neumann a főszerepben:

AZ „ARANYASSZONY”.

Művészdráma 6 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ**MAJOM URFI és A KIS PÁCIENS**
bohózatok.

LIL DAGOVER és GÖSTA EKMAN

a főszerepekben:

AZ IGAZI FÉRFI

dráma 10 felvonásban.

GYUKITS-kalap

21 és 25 P

FENETÉNÉL

Jönnék! Hétfő, kedd: Vigszínház: Csak felnőtteknek! **Asszonyvásár Kongoban,** érdekes népeleti képek Afrika négeireiről 8 felvonásban. — **Ne szólj a feleségemnek,** vigjáték 7 felvonásban, a főszerepben Irene Rich. — **Uránia: Hollywood a nagy mágnes,** történet a filmvilág centrumából 7 felvonásban, a főszerepben Patsy Ruth Miller. — **Balázs Béla főműdrámája Hotel Boulevard,** (Tutkok szállodája) a főszerepekben: Mady Christians, Erna Morena és Werner Fuetterer.

„Meteorban” szombaton és vasárnap „A legyőzhetetlen Tom Mix”. Vadhugati történet 3 részben, 14 felvonásban. Tom Mix főszereplésével és „A múlt árnyéka”. Dráma 6 felvonásban. Előadások szombaton 6 és 8 órakor, Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor.

Negyedórás taps a Roxy-színházban. Hirt adtunk arról, hogy a newyorki moziszinészek versenyén Charles Farrell a „Hetedik Menny-

ország” című Fox-film főszereplőjét kiáltotta ki a publikum Amerika legnépszerűbb filmsztárának. E hírrel kapcsolatban most azt halljuk, hogy a Roxy-színházban lezajlott versenyen Charles Farrellnek a publikum 15 percig tapsolt. A közönség elismerésének és szeretetének az a szokatlanul hosszú megnyilatkozása rekordot jelent a színházi ovációk történetében.

Red la Rocque, mint „Vörös kalóz”. Bányk Vilma fiatal férje újból beszélget magáról, Berlin három nagy mezijában tomboló halottával fogadja estéről-estéről legújabb filmjét, amelyet Cecil B. de Mille stúdiójában készítettek és amelyben egy vörös kalóz szerepét alakítja, valóban utóélettel ügyességgel. Szerepe rendkívül hálás, mert árkon-bokron, tüzön-vízen keresztül egymaga győzedelmeskedik az egész amerikai vízi és légi-flottán, nem szólva a dreadnaughtok végelethetetlen során. Érdekes, hogy a közönség nem egyszer hangosan élteti Rod la Rocquet.

Egy rakamazi legény konyhakéssel akarta kiirtani egy család férfitagjait, de csak egyet szurhatott le közülök.

Rakamaz községben nagy rémületet keltett egy Horváth János napszám, aki egy konyhakéssel ki akarta irtani a faluban jól ismert Volner család férfitagjait. Kipusztított a Volner fiukat, ezt hangoztatta barátai előtt és ez a fenyegetés komoly volt, mert Horváth egy este konyhakéssel járt-kelt Rakamazban, hogy haragosait halálra keresse.

A Fő-útcán, a vasúti állomás közelében találkozott is Volner Józseffel, szónékiül rávetette magát és az éles konyhakéssel összeszurkálta a fiatal Volner fejét. Végzetessé válhatott volna a véres támadás, ha a szorongatott Volner József nem kap hamarosan segítséget és a legkritikusabb pillanatban meg nem érkezik écsesük segítségére Volner János,

Volner Mihály és Sing József. A kés most a segítségül érkezett Volner testvérek ellen irányult és egy hatalmas döfés leterítette volna Volner Jánost, ha a kabát zsebében levő notesz fel nem fogja a halálos döfést. További támadásra már nem volt ideje Horváth Jánosnak, mert a legények a közeli kerítés kitört léccével egy össze verték a fejét, hogy vértől elborítva összeesett.

A csendőrségen a Volner család feljelentést tett a késsel támadó Horváth ellen, de Horváth is viszont feljelentést tett a Volner fiuk ellen, mert ő is súlyos sérüléseket szenvedett a fejére mért hatalmas ütésektől. A nyiregvázi kir. ügyészségen mindkétfél ellen megindult az eljárás, súlyos testi sértés miatt.

Részegen nekimentek a rendőrnek.

Fogházat és pénzbüntetést kaptak.

Még 1925-ben történt, hogy egyik Péterfia uccai vendéglőben idogált két debreceni fiatal ember, névszerint Fehér Imre és Kereskényi István. Jó ideig csöndesen beszélgetve borozgattak, de bizonyos mennyiségű ital elfogyasztása után mind hangsúlyosabban kezdtek viselkedni. Tulhan, gos viselkedésük a szomszédos asztaloknál elhelyezkedett többi vendégnek is feltűnt, akik, mikor már a két fiatal ember viselkedése botrányossá kezdett fajulni, a közeli rendőrszemet kérték meg, hogy a hangoskodókat próbálja meg csendességre rábrni.

Kovács Lajos rendőr be is ment a kocsmaiba és békésen felszólította a két mulatozót, hogy vagy viselkedjenek csendesebben, vagy hagyják el a helyiséget. Fehér erre vitába bocsájtkozott a rendőrrel és midőn látta, hogy a rendőr megmarad elhatározása mellett, mellbevágta Kovács rend-

őrt és utána futásnak eredt. A rendőr sem volt rest, hanem Fehér után vetette magát és sikerült is elfognia, mert Fehér a villamos sínekben elbotlott, sőt esés közben meg is vérezte arcát.

Ekkorra már Kereskényi is odaérkezett és a rendőrt állítólag hátulról támadta meg, de a kocsmába vendégei lefogták kezét. Végül Fehért is sikerült megfektetni és így a verekedés befejeződött. De a rendőr természetesen ezzel még nem tekintette az ügyet elintézettnak, hanem megtette a feljelentést Fehér és Kereskényi ellen.

Tegnap kerültek hatósági közeg eleni erőszak miatt a kir. törvényszék Balogh tanácsa elé. Az elnök a vádirat ismertetése után több tanút hallgatott ki, akik mind terhelően vallottak. Miután a vád teljes beigazolást nyert, a bíróság hosszas tanácskozás után a két vádlottat elítélte és pedig Fehért 2 hónapi fogházra és 10 pen-

gő pénzbüntetésre. Kereskényi egy hét fogházat és 5 pengő pénzbüntetést kapott.

Altdorfer kir. ügyész súlyosbításért, a két vádlott enyhítésért fellépett.

MONTENEGROBAN MÁR BEKÜSZÖNTÖTT A TÉL.

Cetinjét vastag hólepel borítja.

Belgrád, okt. 13. Cetinjéből érkező jelentések szerint Montenegróban beküszöntött a tél. A montenegrói hegyvidéken tegnap reggel óta mindenütt esik a hó. Cetinje városát is vastag hólepel borítja. Az októberi havazás Montenegróban egészen szokatlan természeti jelenség.

AZ AMERICAN GIRL UTASAI NEM VESZTEK A TENGHERBE.

Budapest, okt. 13. Párisból jelentik: Ma délután egy óráig az American Girlról még nem érkezett semmi hír. A gép vagy irányt tévesztett, vagy pedig kényszerleszállást hajtott végre az Océánon, amely esetben több, mint valószínű, hogy a gép vakmerő utasait elnyelte az Océán.

Newyork, okt. 13. Ruth Elder repülőgépe az American Girl egy hollandi gőzös közvetlen közelében szállt le a tengerbe. A repülőgép utasai épek és egészségesek.

Aljekin vezet a sakkvilágbajnokságban.

Aljekin 3, Capablanca 2. remis 7 parti.

London, okt. 13. Buenos-Airesből jelentik: Capablanca a félbeszakított 12-ik partit megnyert az utabbi kezdet után feladta és ez Aljekinek mehozta a harmadik győzelmet.

Capablancának csak két nyert egysege van. Az eddigi eredmény: Aljekin 3 nyert parti, Capablanca 2 nyert parti. Hét parti döntetlen.

London, okt. 13. A British Empire Club sakkversenyén szerdán játszották a harmadik fordulót. Winter győzött sir George Thomas ellen és Vidman Colle ellen. Yates remit csikart ki, ugyszintén remivel végződött a Aartakower—Buerger parti is. Niemzovics nyeresre áll Fairhurst ellen. A harmadik forduló után a verseny így áll: Winter 2, Vidmar 1 fél, Bogoljubov 1 (1), Tartakower 1 (1), Yates 1, Réti 1, Niemzovics fél (1), Marchal fél (1), Colle fél, Buerger 0 (1), Thomas 0, Fairhurst 0.

Selyem nyakkendőök

2.40 pengőtől

Feketénél.

legyen utasítás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg.

SPORT

VASÁRNAP DÉLELŐTT LESZ A
BOCSKAY FOOTBALL CLUB
ALAKULÓ KÖZGYŰLÉSE.

Megírtuk, hogy a Bocskay Football Club amely eddig szövetkezeti alapon működött, egyesületté alakult át, hogy így minden sport embernek módot adjon az egyesület irányításában való részvételre. Az alakulásra azért van szükség, hogy a Bocskay FC tényleg Debrecen város csapata legyen. Az alakulásra nagyban folytak az előkészületek és eddig már körülbelül hatszázan jelentkeztek egyesületi tagoknak. Az alakuló közgyűlés már most vasárnap, a hó 16-án délelőtt 10 órakor lesz a város-háza közgyűlési termében, ahol a club alapszabályainak letárgyalásán kívül megválasztásra kerül a club első tisztikara és választmánya. Értesülésünk szerint a club vezetésében dr. Magoss György polgármester uron kívül a városnak igen sok előkelősége is részt fog venni, ami kellő garancia lesz a club további eredményes munkásságának.

Nem utasították el a III. ker. óvását a Bocskay ellen — amint azt több lap tévesen megírta, — mert az ügygel a profiszövetség intézőbizottsága még nem is foglalkozott. Az óvás tárgyalására alkalmasint a jövő héten kerül a sor.

Sabária-Bocskay. Az első liga bajnoki küzdelmei során vasárnap délután a legerősebb vidéki profi csapat a szombathelyi Sabária viv bajnoki mérkőzést a legvengébb vidéki csapattal a Bocskayval. Pontszerzési esélye ismét minimális a Bocskaynak. A Sabária eddig minden mérkőzését megnyerte s nyolc bajnoki ponttal közvetlenül a Ferencváros után halad. Debrecenbe teljes csapatával jön le s így a Bocskay nagyon nehéz feladat előtt áll. A csapat azonban erősen készülődik a mérkőzésre. Új csatársort állítanak be és pedig valószínűleg a következő összeállításban: Polanetzky, Seiden, Vampetich, Vince, Márkos. Ebben a formában treniroztak már a csütörtöki tréningben és erősen bíznak a csapat feljavulásában. A közönség nehezen várja, hogy a csapat magára találjon és Debrecen méltóan képviselje az első liga küzdelmeiben.

A vasárnapi mérkőzést Viczenik Ede fővárosi bíró vezeti s az egyik határbíró is fővárosi lesz.

Bíróküldések. A DTE—NKISE amatőr bajnoki mérkőzést dr. Rencz Antal vezeti, a DVSC—NyÖTSE (Nyíregyháza) Szentkirályi László, DMTE—DKASE Balla Zoltán, a DEAC—Ny. ETVE és KSE—BUSE mérkőzés elmarad, mert Kisvárdán, illetve Nyíregyházán levante ünnepélyek lesznek.

A DTE vasárnapi birkozversenyének indulói. A Debreceni Torna Egyesület vasárnapi birkozversenyére a következő nevezések futottak be:

Pohelysúly: Kovács János, Sóvári József, Selyem Lajos DMTE, Bodnár János, Gábor Miklós NyVOSE, Kovács Mihály, Juhász Géza karcagi MOVE, Nuszbaum László, Kállay Géza DTE.

Könnyűsúly: Piroška József, Pető Sándor DMTE, Leskó János, Oláh Sándor NyVOSE, Mándoki Gyula, Kovács Imre karcagi MOVE, Pap István Szőke József DTE.

Kisközépsúly: Dalmi János (I), Ferenczy Lajos DMTE, — Krész Tibor, Cseppentő Imre karcagi MOVE, Lebovics Sándor, Szabó József, Salamon Sándor DTE.

Nagyközépsúly: Krausz László, — Friss Andor DTE.

Nehézsúly: Racsó János NyVOSE, Kurucz Imre karcagi MOVE, Budaf András, Bartha Gábor DTE.

Védekezés a gombamérgezés ellen.

A gyakori gombamérgezésekre való tekintettel a Magyar Kir. Növényélet és Körtani Állomás (Budapest II., Debrői-ut 15.) felhívja a nagyközönség figyelmét gombászati osztályára, ahol a gombákat ehetőség szempontjából is meghatározzák. Mivel a mérgezőgombák általános ismertetőjegyük nincsen, azért csak a meghatározott fajokat szabad fogyasztani. Aki a konyhára szánt gombát maga szedi s a meghatározásban jártassága nincs, az ne hallgasson laikusok tanácsára, hanem vigyen el a gyűjtött gombák mundeikéből egy-két példányt, esetleg az egész szedést az említett intézet gombászati osztályára, ahol azokat a hivatalos órákon belül meghatározzák (szerda és péntek kivételével).

Videkről is lehet meghatározásra gombát beküldeni, ha kemény dobozban szellősen csomagolják. Ebben az esetben mindenik gomba mellé számot kell írni s ugyanazt a számot az otthon tartott, ugyanama fajta gombához kell írni. Így válaszadásra nem szükséges a gombákat visszaküldeni. A Magyar kir. Növényélet és Körtani Állomás mérsékelt díjért gombameghatározó szakkönyvet is kölcsönöz a gombakévelőknek és pedig tartósan (egy évre), hogy a gombák megismerését kinek-kinek lehetővé tegye. Tart ezenkívül gombaismerető tanfolyamokat is.

Ez évben különösen bő gombatermes van, de az ehető gombák közül igen sok mérgezőgomba is termelt, miért is az Állomás a gombafogyasztó közönséget fokozottabb óvatosságra inti.

RADIÓ

Pénteki műsor:

Budapest, 555.6. hullámhossz. 9 óra 30 perc és 12 óra: Újsághírek.
1 óra: Időjárásjelentés.
3 óra: Újsághírek és élelmiszerárak.
4 óra 45 perc: Időjárásjelentés.
5 óra: Demjén Sándor magyar néptánc zongorázik.
6 óra 15 perc: Sportelőadás.
6 óra 45 perc: Dr. Hans Göttling németnyelvű irodalmi előadása.

7 óra 30 perc: Irodalmi rejtélyverseny, tartja dr. Bánóczy Dezső.

8 óra 15 perc: Hangverseny.
10 óra 30 perc: Időjárásjelentés, újsághírek és ügétversenyeredmények. Utána: Cigányzene.

Bécs 517.2 hullámhossz. 11 óra: Délelőtti zene, 4 óra 15 perc: Délutáni hangverseny. 5 óra 45 perc: Gyermekzenés délutánia. 8 óra 30 perc: Ének- és zongorahangverseny.

Zürich 588 hullámhossz. 4 óra: Gramofonhangverseny. 5 óra 10 perc: Táncczene. 8 óra: A házi zenekar hangversenye. 9 óra 40 perc: Szórakoztató zene.

KÜLFÖLD:

4.15: Bécs: Hangverseny.
4.20: Hamburg: Bizet-hangverseny.
4.30: Breslau: Adam — Auber operaszünetek.
5.00: Daventry - Junior: Jazzband.
7.00: Brünn: Auber - Thomas, Gounod-est.
7.50: Berlin: Macbeth.
8.00: Frankfurt: Sauer Emil zongorázik.
8.50: Bécs: Angol lecke.
10.15: Breslau: Eszperantó.

MAI TŐZSDE

A pengő 90.65.

Zürichi zárlat: Páris 2036 és fél, London 2525 és ötnyolcad, Newyork 518 és fél, Brüsszel 7223, Milánó 2834 és fél, Amsterdam 20825, Berlin 12371, Wien 7317 és fél, Prága 1536 és fél, Varsó 58, Belgrád 913 és egynegyed, Bukarest 322 és fél.

Külföldi valuták: Angol font 27.82—98, belga 79.50—80, cseh korona 16.88—96, dán korona 16.88—96, dinár 10.00—06, dollár 568.80—571.20, francia frank 22.40—60, hollandi forint 229.20—230.20, zloty 63.60—64, lei 3.53—59, lira 31.45—65, márka 136.20—60, schilling 80.45—85, norvég korona 150.50—151.10, svájci frank 110.05—45, svéd korona 158.70—154.30.

Terménytőzsde: Irányzat kenyérmagvakban lanya, zabban barátságos, egyebekben tartott. Forgalom közepes. Árak: 77-es tiszavidéki 30.05—25, felsőtiszai 29.95—30.20, dunántuli 29.95—30.10, 78-as tv. 30.45—65, felsőtiszai 30.30—50, dunántuli 30.10—35, 79-es tv. 30.70—80, fttv. 30.55—70, dunántuli 30.35—70, 80-as tv. 30.75—90, fttv. 30.70—80, dunántuli 30.50—60, rozs 28.55—70, zab I. 23.00—50, közepes 22.50—23.00, a többi változatlan.

Vágómarjavásár: Felhajtás 747. — Árak: ökör 100—20, közepes 80—96, gyenge 64—76, bika 110—120, közepes

100—08, gyenge 76—96, tehén 96—112, közepes 76—92, gyenge 60—72, növénydek 48—10, kicsontozni való 40—56.

Ferencvárosi sertésvásár, Felhajtás 3200. Árak: könnyű 150—158, közepes 172—174, nehéz 172—74. — Irányzat lanya.

Vásárok jegyzéke.

Péntek, október 14-én.

Allatvásár és kirakodóvásár: Derecske, Biharemege; Szakály Tolnamege.

Szombaton, október 15-én

Allatvásár és kirakodóvásár: Besenyszög, Szolnokmege; Gyömrő, Pestmege; Hódmezővásárhely, Csongrádmege; Kercseliget, Somogymege (sertésvásár nincs); Somogyvár, Somogymege (sertésvásár nincs); Szarvas, Békésmege.

Vasárnap, október 16-án

Allatvásár és kirakodóvásár: Debrecen, Hajdumegye; Hódmezővásárhely, Csongrádmege; Kistelek, Csongrádmege; Kunhegyes, Szolnokmege; Szarvas, Békésmege; Újpest, Pestmege.

Hétfőn, október 17-én

Allatvásár és kirakodóvásár: Búdszentmihály, Szabolcsmege; Egyek, Hajdumegye; Kapuvár, Sopronmege; Kisköre, Hevesmege; Kiskőrös, Pestmege; Kőszeg, Vasmege; Miskolc, Borsodmege; Nagybaracska, Bács-Bodrogmege; Nagydolog, Tolnamege; Ócsa, Pestmege; Pécsvárad, Baranyamege; Rajka, Mosonmege (16- és marhavásár nincs); Ricsé, Zemplénmege; Rum, Vasmege (sertésvásár nincs); Söjtör, Zalamege (sertésvásár nincs); Szob, Hontmege; Szulok, Somogymege (sertésvásár nincs); Tolnanémedi, Tolnamege; Vá, Fejérmegye. Csak kirakodóvásár: Ózd, Borsodmege.

Hagyatékok kiárusítása az Ingóságközvetítőben.

A legelőkelőbb családok hagyatékából nagyon szép könyvszekrényeket, antik asztalokat, fotókat, székeket, butorokat, zongorákat mesterhegedűket és mindenféle elképzelhető tárgyakat kiárult az Ingóságközvetítő.

Páratlan alkalmi vétel: kályhák, női és férfi téli kabátok, cukrászdai és kávéházi berendezések, nagytűkőrök, villanycsillárok fából és bronzból, női és férfi varrógépek, mindenféle halított székek, eszák és fémhálók, ebédlőszekrények, konyhaberendezések, — előszobafalak, állófogasok, diványok, hencserek, afrikai és löszormatracek, maános ágyak, rézágyak, gyermekágyak, beteglőkocsik, kandelaberek, művészi festmények, képek, virágállványokszobrok, vázák igen nagy választékban és mindenféle ajándéktárgyak, debreceni és hortobágyi emléktárgyak: csikóbőrös kulacsok, tányéros pipák, dohányzacskók, fokosok, eredeti hortobágyi pásztor karikások, néprajzi tárgyak és mindenféle ingóságok.

Keresünk megvételre: Schöberágya, kat. beteglőkocsikat, kályhákat, cimbalmokat, hálószobákat, ebédlőket, uriszobákat, borbélyberendezéseket, — ebédlő és futószőnyegeket, maános butordarabokat, íróasztalokat, szekrényeket, mindenféle régiségeket, arany és ezüstneműeket, zálogcédulákat, — mindenféle hadi és harctéri emléktárgyakat és mindenféle ingóságokat.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni, vagy eladni akar, mindenekelőtt forduljon el az Ingóságközvetítőbe. Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol!

SZENZACIÓS
francia nyakkendők
FRANK EDÉ-nél

KALOR — PERPETIUM

folytonégő kályhák

kaphatók

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedésében

DEBRECEN. Telefon 6. és 15-48.

A vidéki és helybeli vásárló közönség
szíves figyelmét főlhívjuk a

HANGYA

dusan fölszerelt

Rózsa ucca 2. és Piac-Arany János u. sarkán lévő
üzleteire.

Hol a legkiválóbb minőségű

fűszer-, csemege- és ital áruk
tetemesen leszállított árban

kapnatók.

Pontos, figyelmes s előzékeny kiszolgálás.

Vásárlások mindenkinek házhoz szállítva.

Krisztiáni Imre

könyvkötészete és iparművészeti műhelye, **VARGA UCCA 1. SZÁM**
DEBRECEN, Szent Anna ucca sarkán. (Bazsaléta) Telefon: 6-12.

Olesón készít

alkalmi ajándéktárgyakat tervez és montíroz. **Bőrdíszműveket bőr-
szobrászati munkával — Casettákat, Irómappákat, Retióülöket,
Tárokat stb. — selyem vagy bármilyen anyagból. Könyvkötéseim
versenyen kívül!**

Szalag aranyozó nyomda.

Roklámtábla nyomda.

APRÓ HIRDETÉSEK

AJANLAT

Központban
modern különbejáratu
uccai szoba, villamos

megállónál, két ur ró-
szőre kiadó. Egymalom
ucca 3. 9327

Házörző

farkashoz hasonló fia-
tal kutyát jó helyre ad

nek Hunyadi ucca 17.
szám. 9341

November

1-re csinosan butoro-
zott, különbejáratu szo-
ba kiadó. Széchenyi u.
49. dr. Breiderné. 9343

Egy
szoba, konyha, speiz a
főterhez közel intelli-
gens gyermektelen há-
zaspárnak október 15-
re lelépéssel kiadó. —
Cim a kiadóban. 9352

Építkezők

homokot 45.000 koro-
náért házhoz szállítok
Bihari u. 4. Telefon
10-72. 9141

Betétekre

magas kamatot ad. —
kölcsonőket folvosít há-
zakra földekre és egyéb
tárgvi fedezetekre. —
Gazdák Bankja. Kos-
suth ucca. 9349

Egy

különbejáratu uccai bu-
torozott szoba, esetleg
2 urnak kiadó. Vender
ucca 81. 9346

Iskola cipők

és mindenféle női és
férfi cipők jó minő-
ségben legolcsóbban
Guttman Dávid r6-
fősnél. Csapó u. 33-35.
Cipőosztály. 147

Jó házi koszt

bentékezésre és ki-
hordásra jutánvosan
kapható. Naponkénti
fizetésre is. Varga u.
28. uccai lakás. x

Okleveles

ápolónő nagy gyakor-
lattal kitűnő bizonyít-
vánnyal bármilyen be-
tegapólast elvállal To-
lekny u. 16. 9319

Kiadó

aHlapon Pálfi-féle ta-
nyva 67. számú tanya-
földből 16 hold sürgő-
sen. Darabos ucca 31.
9330

Mindszentre

már most elfogadok
megrendeléseket koszo-
rukra, élő virágból is
legszebb kivitelben. —
Ugvanesak sirok, sír-
helyek rendbehozását
nagyvön olesón és disze-
sen keszitem. Varga
Lajos kertész. Telen:
Hortobágy ut 3. 9189

Üvegek

különféle nagyságban
eladók. **Arany János**
ucca 47.

Új sütőde

megnyitási

Van szerencsém a
nagyérdemű közönség
szíves tudomására hoz-
ni, hogy Szikszayné há-
zánál Maróthy György
ucca 39. sz. alatt f. hó
15-én sütődémet meg-
nyitom. — Tisztalettel
Kosztelni-Lajos pék-
mester. 9307

Kiadó

egyszerű udvari butoro-
zott szoba. Maróthy
György ucca 21. 9332

Ismét megnvlt

Varga József kárpitos
szakmühelvé. — ahol
kész bőrgarnitúrák. —
hencserek, matracok —
mindenféle kárpitos
munkák kaphatók. Ia-
vitásokat. Átdolgozá-
sokat. függönyfellevé-
seket legolcsóbban vál-
lalok iPac ucca 44. sz.
udvarban. 141

KERESLET

Bejáró leány

ügyes, fiatal felvétetik
Kölcsei u. 3. sz. 9351

Kézbesítésre

a kora reggeli órák-
ban felvétetik férfi,
vagy asszony. A nap
legnagyobb részében
szabad és más foglal-
kozást is üzhet. Je-
lentkezni lehet a ki-
adóban. Kossuth ucca
3. szám I. emelet. 9344

Géplakatos

tanulók magas fizetés-
sel felvétetik Arany Já-
nos ucca 37. sz. Ehren-
reich. 9241

Új tengerit

gazdától előleccsel le-
magasabb árban vásá-
rol — **Anoul Magyar**
Bank Gabonaoosztálya
Debrecen, Piac ucca
65. szám. 42

Fodrászsegéd

1-2 évi gyakorlattal
tudassa címét és igé-
nyeit — Klein Ferenc
fodrász. Nyiradony.
147

Kiszolgálni

kifutó leány felvétetik
Garai ucca 25. szám.
9330

Ha ruháját

olesón és izlésesen —
akaria készíteni keres-
se fel Kurtásné (Ne-
mes Anna) női szabót
Vigkedvű Mihály uc-
ca 13. sz. 146

Egy

kis szobás, könyvbá-
szerérv lakást keres
a város belterületén
magános nő havi 16
lengőért. Cim a kia-
dóhivatalban. 149

ELADAS

Eladó

házhelyek Fancsovics-
ucca 105. szám alatt
részfelfizetésre hatmil-
lióért. Érdeklőhetnek
ugyanott. 9348

Egy

szép nagy divány, fé-
regmentes, 4 bőrszék,
egy asztal eladó. —
Szappanos u. 23. 9347

Eladó

4 darab kövér sertes,
Téglaskert. Létai uc-
ca 1. sz. 9348

Fűszerkereskedés

eladó. Széchenyi ucca
19. szám. II. altó. 9343

Városi bunda

szőrmevel bélelve. —
szörme gallérral köz-
zép terméű férfimuk
alkalmas. — kedvező
áron eladó, mert a je-
lenlegi tulajdonos ki-
hizta. Cim a kiadóhi-
vatalban. 9345

Csinos

gyermek sport koci
jutánvosan eladó. —
Nagy Pál ucca 11. sz.
(Apaffy uccánál.) 142

Eladó

ház kerttel Széchenyi
ut végében. Tócsker-
Nemes ucca 16. 159

Egy

rendbeli kovácszer-
szám eladó. Derecske
802. szám. 8942

Mindenkinnek minden időnyre

minden igénynek megfelelő

divatos férfi-, gyermek-, fiu ruhák és felöltők

gazdag választékban

kaphatók a

MAGYAR RUHAIPAR üzletében

A címre kérem vigyázni!

A Bika-szálló épületében vagyunk!